Wycliffenytt

1/2026 / ÅRGANG 48 / WYCLIFFE.NO / SAMMEN OM BIBELOVERSETTELSE

Vi ser framover

> Wycliffes utsendinger > Møte med ny kultur > KI har gjort sitt inntog

Ansvarlig utgiver: Wycliffe
Postboks 6625 St. Olavs plass, 0129 Oslo
info@wycliffe.no | wycliffe.no
Organisasjonsnr 980334600
Besøksadresse: Bernhard Getz' gate 3, Oslo
Telefon: + 47 22 93 27 80

Ansvarlig redaktør: Agnes Lid
I redaksjonen: Mari Jelmert Godtfredsen
og Elisabeth Kvilesjø Berg
Daglig leder: Agnes Lid

Styret:
Marianne Braseth, Olav Brennsæter,
Terje Bjørkås, Karen Elisabet W. Hector,
Vetle Hægeland, Nate Roaldsnes,
Ragnar Sagdahl og Gordon Valen.

Gavekonto: 3000 15 45546
Vipps: 520 000
Frivillig abonnement: kr 200
Medlemskontingent: kr 350

Wycliffes medarbeidere og driften av kontoret er avhengig av økonomiske gaver. Disse kommer hovedsakelig fra menigheter, organisasjoner og enkeltpersoner som øremerker beløpene til ønsket formål.

Norske bibeltekster er hentet fra Bibel 2024

Der vi har en * foran eller etter et språknavn betyr det at det er et dekknavn.

Design: Torunn Hvale Melbø
Forsidebilde: Marc Ewell
Wycliffe Global Alliance

Wycliffe

Wycliffe er en tverrkirkelig misjonsorganisasjon. Formålet er å bidra til at bibeloversettelse, alfabetisering, språkforskning og utviklingsarbeid finner sted blant folkegrupper som har behov for det. Wycliffe har utsendinger i Afrika, Asia og Mellom-Amerika.

LEDER

AGNES LID / DAGLIG LEDER

Fra visjon til virkelighet – og neste etappe

Så er vi godt i gang med et nytt år. Ja, ikke bare et nytt år, men også en ny etappe i «bibeloversettelses-stafetten» som pågår. Fjorårets lederartikler fokuserte på Visjon 2025, men nå må vi se fremover.

Fra 1999 til 2025 snakket vi altså om Visjon 2025. Den umulige drømmen om at det på et kvart århundre skulle startes opp arbeid i alle språk der det var behov for bibeloversettelse. Mens tempoet i 1999 tydet på at det kunne ta 130-150 år, lanserte man visjonen om oppstart i løpet av 25! Ingen kunne forutse hva som ville skje, men status ved utgangen av 2025 viser at vi kom veldig nær:

Antallet språk der det er uttrykt behov for oversettelse, er nå kommet ned i 85 på verdensbasis! I tillegg anslår man at det kan være behov for oppstart i ytterligere 494 språk. Siden årtusenskiftet har antallet språk som har en komplett bibel økt med 87% (fra 422 til 792), og antallet språk med et ferdig nytestamente har også økt betraktelig. Hva nå? Hva blir hovedfokuset de neste 5-10 år? Jeg ser for meg flere viktige satsningsområder:

Fullføre oversettelser
Påbegynt arbeid må fullføres. Av alle språkprosjekter som er påbegynt de siste årene, er mange fortsatt i en tidlig fase. Her gjelder det å jobbe systematisk og målrettet, først med enkeltbøker, og deretter hele testamenter.

Det gamle testamente
Vi må satse på oversettelse av Det gamle testamente. Mange språk har fått et nytestamente i løpet av de siste 25-50 år, men drømmer om å ha hele Bibelen tilgjengelig, eller iallfall deler av GT. Det nye testamentet kan ikke forstås i et vakuum – det gamle

er også nødvendig. Noen språkgrupper har nå det som trengs for å stå for oversettelsen av GT alene, mens andre trenger assistanse.

Mot målstreken
For prosjektene i Wycliffe Norges porteføljе, har vi flere som nærmer seg mål. Saafi-oversettelsen kom fra trykkeriet i 2025 og skal innvies og feires 11. april i Senegal. K-bibelen i Sør-Asia er hos trykkeriet nå og bør kunne komme i hendene til språkbrukerne i løpet av året. Både tsamakko-oversettelsen i Etiopia og de to oversettelsene i Himalaya håper vi skal være klare til utgivelse i 2027.

KI og oversettelse
Vi har også utsendinger i prosjekter som fortsatt har flere år igjen, og dem vil vi heie frem i arbeidet. De får etter hvert flere nye verktøy i sine verktøykasser i og med at stadig flere KI-funksjoner integreres i dataprogrammene de bruker. Ingen har full oversikt over hva dette vil innebære, men det vil utvilsomt påvirke både arbeidsmetoder og fremdriftsplaner i årene som kommer. I dette bladet kan du lese Fredrik Hectors tekst som forklarer hvordan KI brukes allerede i dag. Dette er det virkelig spennende å følge med på!

Medarbeiderprofil
Kombinasjonen av dagens behov innen bibeloversettelse til minoritetsspråk og den rivende utviklingen innen KI, gjør at vi tenker oss at to typer kandidater vil være spesielt etterspurt i fremtidig Wycliffe-tjeneste. Det gjelder de som har studert GT-fag og hebraisk, og folk med IT-kompetanse. Dette utelukker selvsagt ikke lingvister og NT-teologer eller bibelbrukskonsulenter. Det viktigste er ikke hvor du har studert, men at kompetansen matcher behovene ute. Så kan man legge til kortere kurs innen språklæring og tverrkulturell kommunikasjon, for eksempel. I Wycliffe er vi hele tiden interessert i kontakt med mennesker som er interessert i en tjeneste innen bibeloversettelse. Kanskje dette gjelder deg – eller noen du kjenner?

Et tegn i tiden
Avslutningsvis vil jeg også nevne at den rivende utviklingen innen bibeloversettelse som nå gjør at nesten alle verdens folk, inkludert døvesamfunnene, innen noen år vil ha tilgang på Guds ord, også er et «tegn i tiden». Det er ikke usannsynlig at vi samme år som vi skal feire 2000 år siden Jesu død og oppstandelse, vil kunne feire at alle verdens mennesker har tilgang til sentrale tekster fra Bibelen på et språk som taler til hjertet.
Dette er selvfølgelig bare ett ledd i å nå hele verden med evangeliet, for en oversettelse har ingen effekt før den når frem til mennesker som kan høre eller avlese, forstå og ta budskapet til seg. Men likevel er det et stort skritt på veien. Paulus skrev, *Jeg plantet, Apollos vannet, men Gud ga vekst* (1 Kor 3,6). Vi kan si at noen oversetter, andre forkynner og planter menigheter, men Gud skaper tro og bygger sitt rike. Og sammen ber vi: «la riket ditt komme på jorden slik som i himmelen.»

Saafi-bibelen feires

11. april deltar Wycliffe på innvielsen av Saafi-bibelen i Senegal. Det nye testamentet samt 1. og 2. Mosebok utgis samlet. Feiringen markerer avslutningen på mange års innsats ved Jorunn og Hillebrand Dijkstra og oversetterteamet.

All Nations Initiative

I 2026 pågår satsingen All Nations Initiative med mål om at team fra hele kristen-Norge besøker alle verdens land. Samtidig som representanter fra Wycliffe er i Senegal i forbindelse med bibelfeiringen, vil vi markere to «fremtidsbilder»: at folk fra alle nasjoner og språk skal tilbe foran Guds trone (Åp 7,9), og misjonærer skal (fortsatt) sendes ut, også fra Norge.

Wycliffes årsmøte

Velkommen til Wycliffes årsmøte og inspirasjonsdag, tirsdag, 28. april i Wycliffes lokaler i Bernhard Getz gate 3, Oslo. Mer info kommer, men hold av dagen!

Wycliffes utsendinger

Wycliffe har 17 utsendinger som arbeider i bibeloversettelsesprosjekter i Afrika, Asia og Latin-Amerika. Å oversette Bibelen er en sentral del av oppdraget om å nå alle folkeslag med evangeliet om Jesus, og vi er takknemlige for alle utsendingene våre som jobber for at mennesker skal få møte Jesus gjennom Bibelen på egne språk.

TEKST OG FOTO **Wycliffe og private**

Sammen med flere kolleger reiste jeg, Kristoffer, til ei samling for språket Menabe-sakalava på vestkysten. Der fremhevet vi betydningen av lokal språkbevissthet og behovet for bibeloversettelse. I løpet av fire dager utviklet vi ordlister for å sammenligne dette språket med andre språk. Det var fantastisk å merke den store entusiasmen blant deltakerne og se hvordan for behovet for bibeloversettelse ble tydeligere for dem. Kirkene har i mange år gjort en innsats for å nå sakalavafolket med evangeliet. En av hindringene har vært knyttet til språket. Nå kan dette endres! Den store nyheten fra tegnspråk-prosjektet er at vi har identifisert 23 døve som skal være oversettere. Dette er en skikkelig milepæl! Under workshopen holdt Sigrid og kollegene våre et grunnkurs for de døve i Markus-evangeliet, eksegese og bibeloversettelsesteori. Nå er tegnspråkteamet i gang med å oversette Markus. Det var flott å merke hvordan de døve tok aktiv del i miljøet og ble kjent med sine hørende kolleger fra de andre språkgruppene! Her på Madagaskar er døve ofte sett ned på eller gjemt bort, og det var en skikkelig øyeåpner for mange av de hørende deltagerne å se og bli kjent med de døve.

Sigrid og Kristoffer

AFRIKA

Sigrid og Kristoffer Hansen-Ekenes, Madagaskar

Sigrid og Kristoffer er tilknyttet Together in Bible Translation på Madagaskar. Sigrid leder oversettelse av Bibelen til gassisk tegnspråk. Kristoffer er teolog og jobber som eksegetisk rådgiver/konsulent. Utsendt i samarbeid med NMS og DELK.

Glimt fra en workshop og arbeid med sammensatte ord: Vi lager lister med eksempler, og ser på forskjellige kriterier for å dele uttrykk opp eller å sette dem sammen, og prøver å se for oss hva slags konsekvenser det får om vi velger det ene eller andre prinsippet. Så langt har vi bestemt at objekt og verb bare skal settes sammen hvis de har en uventet betydning, men at adjektiv aldri skal skrives som egne ord, men heller henges på det substantivet de står til. Kanskje vil de neste månedene vise at disse systemene ikke er perfekte. Men nå har vi i hvert fall tenkt igjennom hva vi vil prøve ut og hvorfor. Og da har vi også et bedre utgangspunkt for å ombestemme oss, om det trengs.

Olav Brennsæter

Olav Brennsæter, Elfenbenskysten
Olav er teolog og lingvist og jobber med oversettelse av NT til mahou. Han er utsendt i samarbeid med NLM.

Tørres Gilje, Kamerun
Tørres jobber som økonomi-rådgiver i SIL Kamerun, Wycliffes samarbeidspartner i landet.

Oddmund Pettersen, leder i muntlig bibelfortelling, Tanzania
Oddmund jobber som leder for muntlig bibelfortelling i Seed Company med arbeid blant kirkeledere i Tanzania. Han besøker også menigheter i Norge med forestillinger der bibelteksten fremføres muntlig.

Fredrik Hector, Etiopia
Fredrik er prosjektleder og eksegetisk rådgiver for GT-oversettelsen til tsamakko. NT er oversatt og gjennomgår en sluttrevidering. Utsendt i samarbeid med NLM.

LATIN-AMERIKA

Filip Dale og Stephanie Roberts, Mexico
Filip og Stephanie jobber som prosjektledere og rådgivere i me'phaa-prosjektet i Mexico. De er utsendt i samarbeid med Frikirken.

Thomas og Abigail Steinsletten
(er ikke under noe land/område ennå) Ekteparet er utsendingskandidater i Wycliffe. Thomas er pilot og Abigail er barnebokillustratør. I januar 2026 ble Thomas godkjent til pilottjeneste i JAARS. Estimert utreise i 2027.

I tillegg til formelle samarbeidsavtaler med NLM, Normisjon, NMS og Frikirken, støttes utsendingene av givere i pinsemenigheter, baptistmenigheter, bedehus, m.fl.

Å hjelpe folk med å engasjere seg i det av Bibelen som har blitt oversatt er en viktig del av ethvert bibeloversettelsesprogram. Det første steget er å oppmuntre til lesing og skriving på språket, og det gjør vi ved å arrangere lese- og skrivekurs sammen med de lokale kirkene. Det er godt å se hvor engasjerte me'phaa-kirkene er og hvor ivrige de er etter å utvikle seg på dette området... Til en ungdomsleir lagde vi fire puslespill med bibelvers: ett for hver variant. De ble både populære og utfordrende! Vi lagde også en bibelvers-konkurranse for å inspirere ungdommene til å øve på å finne fram i Bibelen på me'phaa i appen.

Filip og Stephanie

Wycliffes utsendinger

ASIA

Juvelspråket* og soloppgangspråket*, Sørøst-Asia
Ruth* og Jakob* jobber blant Fjellfolket* i Sørøst-Asia. De utarbeider ortografi til juvelspråket og er prosjektledere for bibeloversettelse til soloppgangspråket.

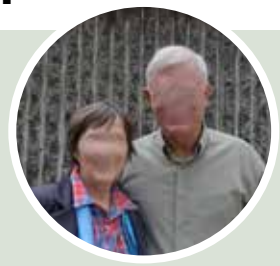

K-språket, Sørøst-Asia
Et ektepar har jobbet med bibeloversettelse til K-språket, og bibelteksten er nå sendt til trykkeriet. K-Bibelen blir publisert før sommeren 2026, når våre utsendinger går av med pensjon.

Terje* i det tidligere Sovjet
Terje jobber som ekseget i taulu*-prosjektet. Blir pensjonist til sommeren. Utsendt i samarbeid med NLM.

(sensitive) *markerer dekknavn

Sela*, Sørøst-Asia
Hanna* og Ester* er tilknyttet sela-prosjektet som lingvister og rådgivere. De er utsendt i samarbeid med Normisjon.

G.L.*, Sørøst-Asia
GL* flyttet til Kambodsja sommeren 2025. Hun jobber med å lære seg hovedspråket, og skal så inn i et bibeloversettelsesprosjekt.

> *Vi har jobbet systematisk med å finne ut av alle lydene og kontrastene som finnes i juvelspråket, og har laget forslag til hvordan de kan skrives på en enkel og tydelig måte. Juvelfolket, som andre folkegrupper i fjellfolkområdet, ønsker å skrive ned språket sitt med det latinske alfabetet, og det synes vi er helt topp!... Vi venter vårt fjerde barn april i år! Vi takker Gud for denne fantastiske gaven.*
>
> ***Ruth* og Jakob****

> *Endelig har K-bibelen blitt sendt til trykkeriet. De har bibler i kø for trykking, og vi håper vår blir levert i mai. Vi kan ikke ha noen stor bibelfeiring her, men vær gjerne med å be om at det blir en verdig innvielse. Be også at Gud kaller noen til å nå K-folk med budskapet, og at K-folk vil skjønne at Guds kjærlighet også inkluderer dem.*
>
> ***K & K***

Møte med ny kultur

GL reiste ut til Kambodsja sommeren 2025, og det første hun har tatt tak i, er språklæring. GL forteller:

TEKST OG FOTO **GL**

Nå er jeg i gang med nivå fem på khmer, og så langt har språklæringen vært krevende, men også spennende og positiv. Selv om jeg stort sett er opplagt når jeg begynner første språktime, så er jeg ofte «helt kake» når jeg kommer hjem etter at skolen er slutt, og jeg savner muligheten til å koble helt av ved å kunne snakke norsk med mennesker som kjenner meg skikkelig godt. Jeg tror jeg forstår litt bedre hvordan innvandrere i Norge kan ha det, selv etter at de har tatt norskundervisning og bodd i Norge en stund.

Glede og utfordring

Samtidig som språklæringen tar på, så har det også vært motiverende å se at jeg lærer og forstår stadig mer. Jeg stresser ikke like mye om jeg kommer ut for en situasjon hvor jeg må snakke språket, fordi jeg klarer å tenke ut måter å formulere meg på. Det er deilig! I tillegg er folk i landet utrolig gode til å oppmuntre og gi ros, samtidig som latteren sitter løst om man gjør feil.

Et liv i stadig endring

Jeg forstår godt om folk tenker at det må være vanskelig å leve i et land som har en så annerledes kultur, men faktisk opplever jeg at livet som utsending har vært mer krevende enn kulturforskjellene mellom Norge og Kambodsja. Som utsending i et fremmed land er tilværelsen preget av stadige endringer og stor usikkerhet.

For det første merkes dette på sammensetninger av mennesker jeg har rundt meg. Særlig i forbindelse med khmer-studiet har mye endret seg når det gjelder lærere, medstudenter og «tuk-tuk-venner». I tillegg er stadig noen fra teamet her i landet enten på hjemmeopphold, på kurs/seminar i en av provinsene, eller kommer til hovedstaden i kortere eller lengre perioder.

Gud er trofast

Et stort usikkerhetsmoment er hva jeg skal gjøre når jeg blir ferdig med nivå 10 av språkstudiet. Jeg vet fortsatt verken hvor jeg skal, hva slags prosjekt jeg skal jobbe med, hvilket minoritetsspråk jeg må lære meg eller hvilke mennesker jeg skal samarbeide med i fremtiden. Når livet er usikkert, da kjennes det ekstra godt å bli minnet om at «Gud er Gud». Han er et fast og trygt holdepunkt, ikke bare i dette livet, men helt inn i evigheten. Guds løfter står fast, han angrer ikke sitt kall og sin utvelgelse, hans nåde er ny hver morgen, hans trofasthet tar aldri slutt. Takk og lov!

Enn så lenge venter jeg i uvisshet og spenning, men håper jeg kan få litt mer klarhet i hvor jeg skal om noen måneder. Etter nivå 6 tar jeg en pause fra språkskolen og kommer da til å se nærmere på hvilke prosjekter det kan være aktuelt for meg å bli en del av etter endte khmer-studier.

KI har gjort sitt inntog

Kunstig intelligens (KI) er i ferd med å revolusjonere verden – og dette gjelder ikke minst i bibeloversettelse. Har du brukt oversettelsesverktøy på nettet de siste årene, vet du sannsynligvis hva jeg mener.

TEKST **Fredrik Hector Bibeloversetter i Wycliffe/NLM (Først publisert i Fast Grunn 2/25)**

Den første generasjonen av Google Translate brukte statistisk maskinoversettelse, der store mengder data ble brukt til å lage sannsynlige oversettelser. Men for rundt ti år siden ble dette systemet erstattet av nevrale nettverk. Disse etterligner hjernens måte å forstå og oversetter hele setninger og kontekster, i stedet for å oversette ord for ord. I dag brukes en modell som identifiserer de viktigste ordene i en setning og bygger oversettelsen rundt dem. Resultatet er raske og naturlige tekster. KI-verktøy som ChatGPT og lignende benytter denne metoden og kan produsere svært gode oversettelser.

Neste store utfordring kom med oversettelse av små språk med begrenset publisert materiale. Et avgjørende gjennombrudd kom i 2022 da Meta lanserte NLLB – No Language Left Behind. Hvis du bruker Facebook, har du kanskje sett automatisk oversettelse av innlegg på fremmede språk. Målet med NLLB er at ingen språkgruppe skal stå utenfor den digitale verden. Derfor har man valgt å gjøre systemet tilgjengelig som åpen kildekode, slik at det kan brukes og videreutvikles av andre.

Bibeloversettelse og teknologi

Teknologi har alltid vært en viktig del av bibeloversettelse. Da personlige datamaskiner ble vanlige på 80-tallet, utviklet man tekstbehandlingsprogrammer og spesialverktøy for lingvister. På midten av 90-tallet kom Paratext – et program som fortsatt er standardverktøyet for oss som jobber med bibeloversettelse. Her skriver vi inn oversettelsen, lagrer den i skyen, og har tilgang til mange parallellvinduer med ulike oversettelser, grunntekster og eksegetiske hjelpemidler.

Da vi startet oversettelsen til tsamakko i Etiopia for over femten år siden, prøvde vi et verktøy som het AdaptIt. Det var basert på statistisk maskinoversettelse og utviklet for å oversette mellom språk som ligner hverandre. Vi testet det med et nabospråk i samme språkfamilie som Tsamakko, men resultatene var ikke gode.

Noen år senere kom Scipture Forge – et mer avansert verktøy som også brukte statistisk oversettelse. Det var et skritt fremover, men oversettelsene var fortsatt svake. Den store endringen kom da Meta lanserte NLLB. Ved å integrere NLLB i Scripture Forge kunne man nå få gode oversettelser selv for språk med lite data. Har man oversatt Det nye testamentet til et språk, kan disse dataene brukes til å lage et utkast til Det gamle testamentet. Legger man til data fra annen litteratur på språket, øker kvaliteten ytterligere.

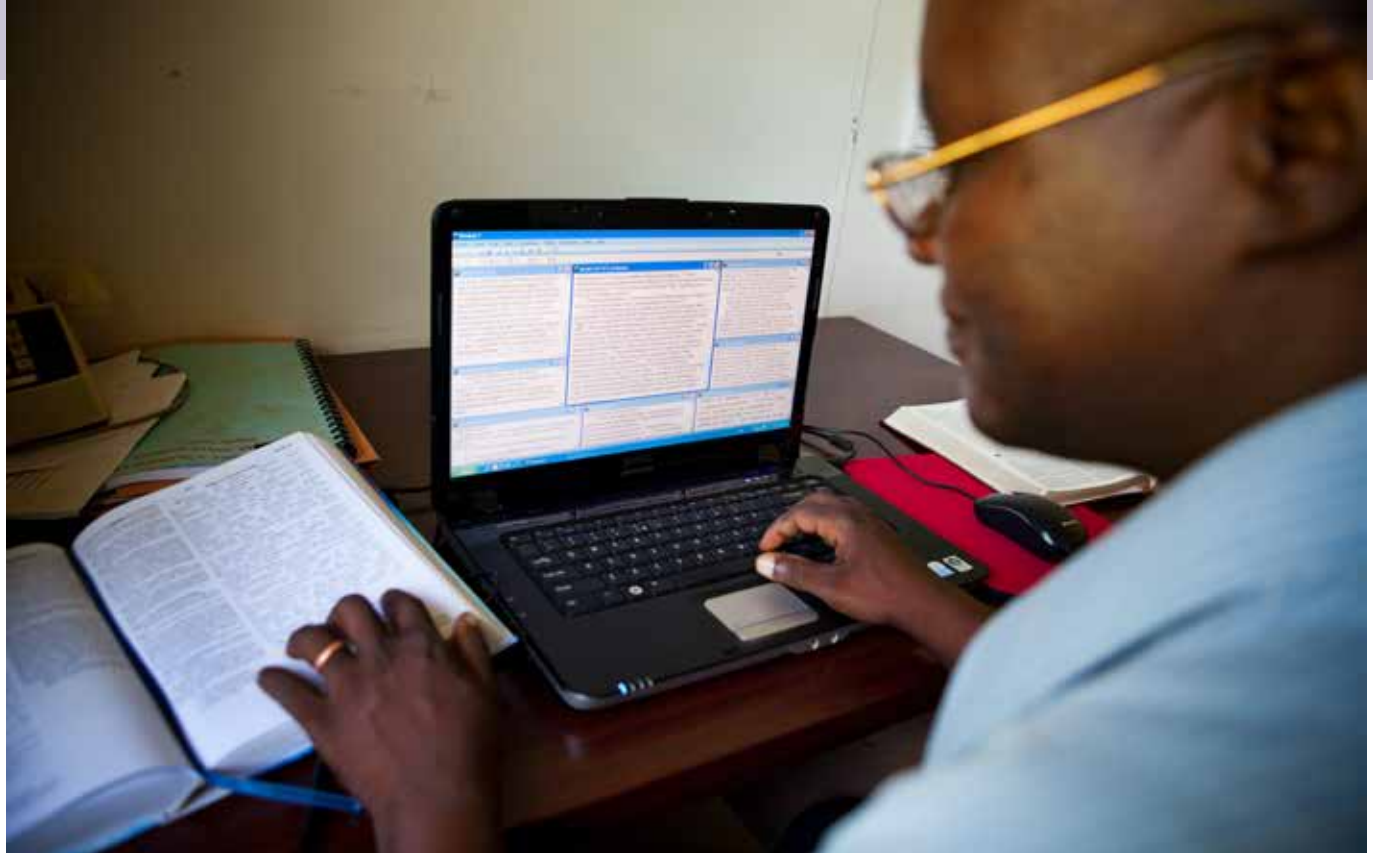

Har man oversatt Det nye testamentet til et språk, kan disse dataene brukes til å lage et utkast til Det gamle testamentet.

Nå er Scripture Forge også koblet til Paratext, slik at KI kan hente data direkte fra oversettelsesarbeidet.

KI i oversettelse

Vi er nå i sluttfasen av Det nye testamentet, og håper å ha gått gjennom all tekst en siste gang innen noen måneder, før det er klart til typografi og publisering. Når vi kommer dit, vil vi teste Scripture Forge for å generere utkast til Det gamle testamentet. Det blir spennende å se resultatene! Vi får ikke en perfekt oversettelse, men et førsteutkast som kan redigeres og bearbeides til god og naturlig tsamakko.

En stor fordel med KI er konsistens i bruk av nøkkelbegreper. For eksempel kan begrepet «nåde» oversettes ulikt av forskjellige oversettere, men KI holder seg til én løsning. Dette gir mer enhetlig språkbruk. En annen fordel er at vi enkelt kan generere en engelsk versjon av teksten vi har oversatt. Da slipper jeg å oversette fra tsamakko til engelsk manuelt, noe som sparer mye tid.

Jeg tror vi bare er i starten av en enorm utvikling. Det er egentlig bare fantasien som setter grenser. Noen har beregnet at en oversettelse av Det gamle testamentet, som tidligere tok 12-15 år, nå i teorien kan fullføres på seks år eller mindre. KI har vært brukt i bibeloversettelse i tre år og har allerede fått store konsekvenser. Hva vil skje de neste ti?

Hvorfor bistand?

Det hender folk spør hvorfor Wycliffe er engasjert i bistandsarbeid. Burde vi ikke begrense oss til bibeloversettelse?

TEKST **Agnes Lid** FOTO OG VITNESBYRD **Fra bistandsprosjektet**

Ja, vi drømmer om *en verden der folk fra alle kulturer møter Jesus gjennom Bibelen på egne språk.* Derfor arbeider vi med bibeloversettelse blant språklige minoriteter som fortsatt ikke har tilgang på Bibelen. Men vi er også kjent for å ha ekspertise innen lingvistikk i å analysere grammatikk og lydsystem, utvikle alfabet og lære folk å lese og skrive.

Selv om vi som jobber i Wycliffe er motivert av ønsket om at alle mennesker skal få Bibelen på sitt eget språk, ønsker vi også å bidra til at alle skal kunne bygge en god fremtid for seg og sine. Guds omsorg omfatter hele mennesket! Når vi vet at skolegang og utdanning skaper veier ut av fattigdom, vet vi at dette også er arbeid som formidler evangeliet.

I Guds bilde

Verdens språk er en del av skaperverket, et resultat av at Gud skapte mennesket i sitt bilde. Gud skapte ved sitt Ord. Vi mennesker skaper og former vår virkelighet gjennom språk – og virkeligheten reflekteres i de enkelte språkene. Språket er dermed kjernen i enhver kultur og en del av enkeltmenneskers identitet. Og morsmålet er nøkkelen til hjertet.

> **Når vi vet at skolegang og utdanning skaper veier ut av fattigdom, vet vi at dette også er arbeid som formidler evangeliet.**

I et helhetlig syn på misjon – som en virksomhet rettet mot hele mennesket – hører styrkingen av språk og retten til å bruke eget språk, naturlig med. Wycliffe har altså ikke tonet ned satsningen på bibeloversettelse. Samtidig vil vi bidra til at minoriteters muligheter og rettigheter styrkes, og at alle folk kan få oppleve håp for sin og sine barns fremtid.

Kansa Games vitnesbyrd

Jeg heter Kansa Game, jeg er 30 år gammel og mor til tre barn, to døtre og en sønn. Selv vokste jeg opp med to brødre, og som den eneste jenta i familien lærte jeg tidlig at skolegang ikke var viktig for jenter. Mens brødrene mine dro på skolen, ble jeg igjen hjemme.

Lengselen etter å lære brant i meg, men den ble kvalt av skikker som mente at utdanning for meg som jente var uviktig. Etter hvert som tiden gikk, ble også jeg mor. Men døtrene mine skal slippe å oppleve det samme tomrommet som jeg hadde kjent på, på grunn av manglende skolegang. I dag går jentene mine på skolen sammen med broren sin, og det fyller meg med takknemlighet.

Likevel har jeg slitt med en følelse av mindreverd. Siden jeg ikke forsto det som sto i bøkene, kunne jeg ikke hjelpe barna med skolearbeidet. Det gikk utover selvfølelsen min. Men dette begynte å endre seg da jeg hørte om et prosjekt som ga kvinner som meg en sjanse. Jeg ble med i Wycliffes prosjekt der jeg lærte å lese og skrive på mitt eget morsmål, og regne. Selv om jeg fortsatt er nybegynner, kjenner jeg allerede at lyset erstatter mørket i hjertet mitt. Hver ny ferdighet jeg tilegner meg, gir meg ikke bare kunnskap, men også styrke.

På markedet er det mange som bruker like handleposer. Det gjør det vanskelig å kjenne igjen sine egne poser. Men takket være det jeg har lært, har jeg begynt å skrive navnet mitt på handleposen, og det har løst et problem som tidligere har skapt mye frustrasjon. I tillegg kan jeg nå holde oversikt over inntekter og utgifter, noe jeg tidligere strevde med. Denne nye kunnskapen har gitt meg langt større selvtillit.

Jeg vet om mange flere kvinner i lokalsamfunnet mitt som føler det slik jeg en gang gjorde – fratatt muligheten til å lære. De fortjener også en ny sjanse, og jeg håper at enda flere kan få ta del i prosjektet.

Når kvinner får kunnskap, skapes ringvirkninger som kan løfte hele lokalsamfunn.

Å presentere ordet så det blir levende

Oddmund Pettersen jobber som rådgiver for muntlig bibelfortelling og besøker menigheter i Norge med forestillingen *Bibeltimen – Ordet blir levende*. Folk opplever at Guds ord blir levende gjennom muntlig bibelfortelling.

TEKST **Ruth Ferguson** FOTO **Oddmund Pettersen**

Kvinnens stemme ved brønnen var ikke lenger bokstaver, fraser eller setninger. Hun snakket plutselig til meg! forteller Oddmund Pettersen.

– I flere tiår hadde stille lesning holdt stemmen hennes taus; nå «hørte» jeg henne for første gang.

Oddmund begynte i Seed Company for 11 år siden som prosjektleder i felt, med ansvar for oversettelsesprosjekter i portugisisk-talende Afrika. Da han første gang deltok på en aktivitet med muntlig bibelfortelling (OBS – Oral Bible Storytelling) i 2015, mente han at det var en fiasko. Som nordmann hadde han jobbet hardt for å pugge en historie på engelsk, et språk som ikke var hans morsmål.

– Historien festet seg ikke i hodet mitt, sier han.

Internalisering, ikke pugging

Han hadde ennå ikke lært den viktige forskjellen mellom å pugge og å internalisere bibelhistorier på sitt eget språk. Når man internaliserer, lever man seg inn

Lær deg bibelfortellingen – muntlig

Det enkleste er å starte med en fortelling med en tydelig begynnelse og slutt.
Begynn for eksempel «Den blinde Bartimeus» i Markus 10,46–52.
Her er Oddmunds tips til læringsprosessen:

- Les teksten med ulik tilnærming. Hør, se, delta, kjenn, snakk – la hele kroppen bli med.
- Lag en tegneserie eller storyboard. Tegn hver scene i sin egen rute og fortell høyt hva som skjer.
- Lag enkle figurer i papp og fortell historien mens du beveger dem.
- Lag et lite drama, gjerne sammen med en annen:
  - Del fortellingen i scener, der hver person framfører én scene.
  - Gi hver scene sin plass i rommet og fortell mens du beveger deg rundt.
  - Fortell litt av historien, kast 'ballen' til den andre og spør: «Hva skjedde så?»
  - Lag drama der én er forteller og de andre spiller handlingen.
- Mim fortellingen helt uten ord.
  Beskriv hvilke følelser og opplevelser fortellingen vekker i deg.

Og til slutt, finn et publikum. Del fortellingen med familie og venner, eller på gudstjenesten.

Mennesker tenker ikke i form av informasjon. De tenker i form av fortellinger. Og når folk fester seg ved selve historien, blir informasjonen med på lasset.
Jonah Berger

Se Oddmund fortelle bibelfortellinger på: www.bibeltimen.net

i fortellingen og ser den for seg, i stedet for bare å huske ordene. Når fortellere deler historiene, formidler de Guds ord i et format som er formet gjennom grundig studium av teksten.

Etter at Oddmund begynte i sin nåværende rolle med å trene folk i OBS-metoder, ble han inspirert til å fortelle bibelhistorier i sin egen menighet. Han startet med historien om kvinnen ved brønnen. Da han forberedte seg ved å internalisere teksten på norsk, skjedde det noe merkelig, om han kan bruke det ordet. – Teksten løsrev seg fra sidene og ble levende, sier han.

Oddmund var usikker på hvordan menigheten ville reagere, men da han begynte å fortelle, endret stemningen seg. Etter noen minutter så han folk ta av seg brillene for å tørke bort tårer. Andre løftet hendene. Guds ord talte til dem på en ny måte.

Bibelfortelling treffer hjertet

– OBS er mer enn en metode – det er en bevegelse der Guds ord slår rot i menneskers hjertespråk, sier Oddmund. På en OBS-workshop i Tanzania la han merke til gleden i ansiktene til deltakerne etter hvert som de internaliserte og formet bibelhistorier på sine egne språk, og nøye valgte ordene som best uttrykte fortellingens kjerne. Esther, en av fortellerne, sa:

– Etter bare to uker med å dele disse historiene har Guds ord flyttet seg fra teksten på papiret og inn i hjertet mitt.

Når bibeltekster blir presentert som fortellinger, opplever oversettelsesteam som bruker OBS ofte at folk blir mer interessert og engasjert i arbeidet. Folk i lokalsamfunnet som hjelper til med å lese gjennom oversettelsesutkast, blir motivert til å støtte arbeidet. Mennesker møter Guds ord på måter som fører til forandring i hjertet!

Som Oddmund uttrykker det:
– Ordet går fra mitt hjerte til hjertet hos dem som hører.

Til topps i Himalaya

De som bor i Sela, skal juble, de skal rope fra fjelltoppene. De skal gi Herren ære, forkynne hans pris på kystene. Jesaja 42, 11b-12.

TEKST **Wycliffe** FOTO **Marc Ewell**

I Himalaya-regionen pågår det bibeloversettelse i to språkgrupper som vi kaller Sela og Jubal. Aller siste etappe i Til topps i Himalaya pågår, og snart er vi ved målet: Det nye testamente på sela og hele Bibelen på jubal. Vi sikter mot publisering i 2027!

Hanna* og Ester* er norske lingvister i Sela-prosjektet. De aller fleste bøkene i NT er ferdig oversatt. Markusevangeliet finnes på app, og de kristne kan nå lytte til Bibelens ord på morsmålet. Teamet jobber med å ferdigstille ortografien på det tradisjonelle alfabetet. NT skal gis ut i to typer skriftformer, både med det latinske - og det tradisjonelle alfabetet som også brukes i andre religiøse tekster.

Alle bøkene i Jubal-GT er oversatt og godkjent av en ekstern konsulent. Nå gjenstår det bare en siste gjennomgang av NT, før Bibelen kan gis ut i sin helhet.

Forfølgelse

VITNESBYRD **KC, prosjektleder i Til topps i Himalaya**

Denne gangen vil jeg trekke frem en tøff hendelse som skjedde rett etter nyttår. Sonam*, en eldre mann fra jubal, og en trofast etterfølger av Jesus de siste 25 årene, sier at han tidligere har blitt forfulgt for sin tro, men aldri har opplevd noe så ille som det han opplevde nå.

Myndighetene der han bor fikk nyss om at Sonam vitnet om troen til folk i området. Under påskudd av å kjøpe en okse, kom en politibetjent på besøk til Sonam. Det er en vane for Sonam å dele evangeliet med alle han møter, så han benyttet anledningen til å fortelle om Jesus. I etterkant ble samtalen rapportert til distriktspolitiet.

Ikke lenge etter ble Sonam innkalt til politiets hovedkvarter der han ble avhørt fra klokken ni om morgenen til klokken tre på ettermiddagen. Under forhøret, ble Sonam pisket og torturert. Anklagen gikk ut på at Sonam var ansvarlig for alle konverteringer til kristendommen i de omkringliggende områdene – et område som for øvrig har en av de høyeste andelene kristne i landet.

Betjentene forlangte at Sonam skulle navngi kristne ledere og aktivitetene deres. Han nektet. En offiser sa til ham: «Vi vet at du ikke står alene om dette. Du er nødt til å motta mye penger for å konvertere folk. Fortell oss hvem andre som er involvert og hvordan du gjør det!» Sonam svarte: «Ja, det er mange kristne i landet. Jeg vet ikke om det er andre som har mottatt penger fra noen, men jeg har ikke det. Jeg ble en kristen fordi jeg for mer enn 25 år siden led av magesår og ble helbredet da jeg ga livet mitt til Jesus. Det var ikke på grunn av penger at jeg valgte å følge etter Jesus, men for helbredelsens skyld. Nå vet jeg ikke bare at Jesus er den eneste sanne Gud som helbreder, men også at han er den som vil føre oss til himmelen.»

Politibetjenten fortsatte å presse ham, og sa: «Du er nødt til å få noe ut av å gjøre dette! For hvis ikke, hvorfor ville du tatt en så stor risiko?» Sonam svarte rolig: «Ja, jeg får noe ut av dette: Evig liv i himmelen etter at jeg er død. Men nei, jeg får ingen penger. Som du ser, er jeg fortsatt en helt vanlig, fattig mann.»

Etter flere timer med forhør og tortur, ble Sonam advart strengt om aldri mer å fortelle om Jesus, og truet med fatale konsekvenser hvis han ikke adlød ordre. Nå er han under husarrest, og alle hans bevegelser overvåkes nøye av politiet.

Da jeg snakket med ham på telefon, hørte jeg at stemmen hans skalv og var svak. Han uttrykte takknemlighet over å ha fått privilegiet å lide for Jesu navns skyld, selv om han var lei seg over at han ikke lenger kunne gå ut og dele evangeliet.

Sonam har aldri gått på skolen og kan verken lese eller skrive. Likevel, overalt hvor han går, har han med seg Jubal-nytestamentet. Han går bort til folk som kan lese og ber dem om å lese høyt for ham. På denne enkle, men fantastiske måten, deler han evangeliet. Gud har brukt Sonam til å lede mange mennesker til Jesus. Må han få kjenne Kristi fred og en dobbel porsjon av Guds nåde.

Jubal, Sela og Sonam er dekknavn.

Bladet er gratis!

Verv dine venner!

Vi ønsker oss nye abonnenter til Wycliffe-nytt!

Verv 1 venn og få Sigmund Evensens bok:
«De skjulte ordene»

Verv 3 venner og få bibel 2024 (medium tekstil)

Verv 8 venner og få bibel 2024 (medium skinn)

Send en epost til info@wycliffe.no med dine venners navn, adresse, epost og mobil.
Fortell oss om du ønsker nynorsk- eller bokmålbibel. OBS! Dine venner må spørres først.